

Miljøverndepartementet

Ved Anne Beate Tangen/Dag Svarstad

Vår ref: Aukan Oslo 27. februar 2007

Høringsuttalelse til NOU 2006:18 ”Et klimavennlig Norge”

Vi viser til invitasjon av 28.11.06 på Miljøverndepartementets hjemmesider til å komme med høringsinnspill. Tekna – Teknisk naturvitenskapelig forening organiserer over 46000 sivilingeniører og andre med teknisk-naturvitenskapelig utdanning på masternivå. Mange av våre medlemmer jobber daglig med å løse Norges klimautfordringer som forskere ved universiteter og andre forskningsinstitusjoner, eller i bedrifter og i industrien med utvikling av nye miljøløsninger. Vi er også representert i sentrale posisjoner i offentlig forvaltning som forvaltere av lover og forskrifter på området.

Positiv vektlegging av teknologien fra lavutslippsutvalget

Vi ser med stor tilfredshet at utvalget legger stor vekt på at teknologien skal hjelpe oss med å nå klimaforpliktelsene og støtter den teknologipakken som utvalget foreslår. Vi er enige i at man i hovedsak må konsentrere seg om relativt kjent teknologi i første omgang, jf. kapittel 7.1. Det er imidlertid viktig at dette ikke legger begrensninger på forskning og utvikling (FoU) av ny teknologi som kan bringe våre utslipp ytterligere ned, samt gi grunnlag for ny næringsutvikling i Norge. Vi mener at våre teknologimiljøer, med aktiv støtte fra de politiske myndighetene, bør ha som ambisjon å bli verdensledende i miljøteknologi.

Dette krever langsiktighet i offentlige finansiering av FoU ved våre universiteter og forskningsinstitusjoner, men da en stor del av dette arbeidet skjer i private bedrifter, foreslår vi at staten finner nye insentiver for å stimulere til utvikling av miljøteknologi i disse bedriftene. Evalueringen av Skattefunn-ordningen viser så langt at ordningen virker ved at det gir økt forskning i små- og mellomstore bedrifter. Vi ber om at man finner et lignende system for utvikling av miljøteknologi.

Samarbeidet om å få til CO2-håndtering er etter vår mening et godt eksempel på partnerskap mellom myndighetene og selskapene, der staten tar kostnadene og selskapene er positive og stiller sin kompetanse til disposisjon for teknologiutvikling. Det er dessuten viktig at man tar den tiden som trengs for å få frem den beste teknologien, og ikke lar kortsiktige politiske hensyn være styrende.

Kunnskap om miljø i skolen

Vi er også svært tilfredse med at utvalget understreker behovet for å øke den generelle interessen for naturfag i skolen, jf. kapittel 10.3.1. Dette er helt nødvendig for å sikre at man får nok dyktige folk til å jobbe med miljøteknologi i fremtiden, men også for å øke den generelle interessen for fysiske sammenhenger og hvordan kretsløpene fungerer. Vi vet at unge er opptatt av miljøet, så dersom unge mennesker får øynene opp for at man må ta teknisk-naturvitenskapelig utdanning for å bidra til å redde miljøet, kan dette øke rekrutteringen til teknisk-naturvitenskapelige fag. Nyere forskning viser dessuten

Postboks 2312 Solli
0201 Oslo
Besøksadresse
Dronning Mauds gate 15

Telefon 22 94 75 00
Telefaks 22 94 75 01

Medlemskontor 22 94 75 80
medlemsinfo@tekna.no
Kontingentkontor 22 94 75 78
kontingent@tekna.no

www.tekna.no
post@tekna.no
Org.nr.: 971 420 782
MVA

at man må satse målrettet og i samsvar med ungdommers verdier for økt rekruttering til realfag, jf. Kunnskapsdugnaden, Sjøberg og Schreiner; se www.kunnskapsdugnad.no.

Behovet for å sette ambisiøse klimamål

Vi mener myndighetene må sette ambisiøse klimamål. Historien viser oss at norsk industri har vist en god evne til å bli mer energieffektiv og få ned utslippene fra produksjonen. I 2006 ble det produsert 61 prosent mer aluminium enn i 1990. I samme periode reduserte bransjen utslipp av klimagasser fra 4,7 til 2,9 prosent CO₂-ekvivalenter. Det brukes altså langt mindre energi enn før. Dette er et resultat av strenge miljøkrav fra myndighetenes side, men også av at industrien selv har definert miljøvennlig produksjon som et konkurransefortrinn. Norsk prosessindustri er i front internasjonalt når det gjelder både miljøvennlig og effektiv produksjon.

Industrien i Norge kjennetegnes ellers av et høyt kompetansenivå med sterk vektlegging av forskning, utvikling og innovasjon, og dette kan også utnyttes for å nå klimamålene. Vi vil i denne sammenhengen peke på hvordan petroleumsindustrien har møtt stadig strengere krav fra myndighetenes side ved å øke innsatsen innenfor forskning og utvikling. Et eksempel på dette er utviklingen av teknologi for petroleumsutvinning i nordområdene, der bransjen faktisk ligger i forkant av kravene fra myndighetene.

Energisparingsløsninger gjennom planlegging!

Veien til et lavutslippssamfunn ligger i å få frem ny teknologi, men også gjennom god arealplanlegging og god infrastruktur. Dette gjelder spesielt i byer og tettsteder. Vi mener derfor at kompetansen i by – og arealplanlegging må økes i det offentlige. Gjennom gode arealplaner, der blant annet utbygging av bolig- og næringsareal er med på å bygge opp under gode kollektivløsninger, vil man kunne møte klimautfordringene på en mer effektiv måte enn ellers.

På dette området finnes det mye forskning som kan brukes i planleggingen av et lavutslippssamfunn. Videre må vi ta i bruk forskningen og kunnskapen som finnes innenfor byggeteknikk. Endringene av forskriftene når det gjelder isolasjon i bygninger er et skritt i riktig retning, men det er etter vår mening et stort potensial for ytterligere forbedringer gjennom byggeforskriftene. Pålegg om vannbåren varme i alle offentlige bygg vil gi store energiinnsparinger, eksempelvis.

Mer fornybar klimavennlig kraft

Norge har en lang og stolt tradisjon som produsent av fornybar kraft, og med 99 prosent av vårt elektrisitetsbehov dekket av vannkraften, er vi i en særstilling i Europa. Vi er opptatt av at denne tradisjonen videreføres, ikke minst i et klimaperspektiv. Gjennom tilførsel av ny energiproduksjon fra fornybare energikilder og effektivisering av elektrisitetsnettet, vil vi kunne møte den økte etterspørselen etter elektrisitet med ren, klimanøytral kraft.

Vi vil også peke på mulighetene for opprustning og marginale utvidelser av dagens vannkraftanlegg. Gode og forutsigbare støtteordninger for ny produksjon og oppgraderinger er derfor helt nødvendig. Vi mener at den foreslåtte støtteordningen fra regjeringen for fornybare energikilder på 8 øre/kwh ikke er tilstrekkelig, og mener at staten må ta opp igjen forhandlingene med Sverige om grønne sertifikater.

Konklusjon

Vi er teknologioptimister og mener at den kompetansen vi i Norge har opparbeidet gjennom mange år ved forskningsinstitusjoner og i industrien kan bidra til å oppfylle våre klimaforpliktelser. Vi er svært tilfredse med det fokuset som teknologien har fått i "Et klimavennlig Norge" og forventer at dette også blir fanget opp i regjeringens videre arbeid med klimapolitikken. Helhetsperspektivet som legges til

grunn i utvalgets innstilling bør også få konsekvenser for fremtidige prioriteringer, spesielt i forhold til betydningen av naturfagene i skolen. Foruten videre satsing på forskning og teknologiutvikling innenfor dette feltet, er det vår oppfatning at vi må se politisk vilje til handling for å nå målet om et lavutslippssamfunn innen 2050. Myndighetene må starte med å sette klare klimamål slik at befolkningen, industrien og forskerne vet hva man har å jobbe mot. Dette vil ikke bare bidra til å få ned klimagassutspillene her til lands, men også være en viktig eksportartikkel i fremtiden.

For spørsmål knyttet til denne høringsuttalelsen, kontakt politisk rådgiver Pål Arne Aukan (93259519)

Med vennlig hilsen

Kåre Rygg Johnsen
Generalsekretær
Tekna – Teknisk-naturvitenskapelig forening